

Sygn. akt VIII Ca 317/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Rafał Krawczyk (spr.)
Sędziowie:	SSO Hanna Matuszewska SSO Małgorzata Kończal
Protokolant:	st. sekr. sądowy Izabela Bagińska

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2013 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **Zakładów (...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C.**

przeciwko **Zakładowi (...)w W.**

o usunięcie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Chełmnie

z dnia 20 marca 2013 r.

sygn. akt I C 432/12

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Sygn. akt VIII Ca 317/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 marca 2013 roku Sąd Rejonowy w Chełmnie Wydział I Cywilny, po rozpoznaniu sprawy z powództwa Zakładów (...) spółki z o. o. w C. przeciwko Zakładowi (...)z siedzibą w W. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1800 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd I instancji ustalił, że dniu 28 czerwca 1995 roku do Sądu Rejonowego w Chełmnie wpłynął wniosek Zakładu (...) Oddziału w G. o wpisanie hipoteki przymusowej w dziale IV księgi wieczystej Kw (...), urządzonej dla nieruchomości i gruntów położonych w C. przy ulicy (...) i (...) stanowiącej własność Zakładów (...) w C. w kwocie 73092,18 złotych z tytułu zaległych składek na ubezpieczenie społeczne plus należne odsetki za zwłokę. Do wniosku (...) załączył tytuł wykonawczy, w którym jako zobowiązany wskazane zostały Zakłady (...) w C.. Hipoteka wpisana została zgodnie z wnioskiem w dniu 11 lipca 1995 roku, zaś wpis uprawomocnił się w dniu 17 października 1995 roku.

Zarządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu (nr (...)) z dniem 1 lipca 1993 roku połączeniu uległo kilka przedsiębiorstw państwowych, a wśród nich Zakłady (...) z siedzibą w C.. W wyniku owej fuzji powstały Zakłady (...) z siedzibą w W., które na mocy w/w zarządzenia przejęły majątek, zobowiązania i wierzytelności połączonych przedsiębiorstw.

W związku z powyższym w dniu 2 sierpnia 1995 roku do Sądu Rejonowego w Chełmnie Wydziału Ksiąg Wieczystych wpłynął wniosek o dokonanie zmian w księdze wieczystej Kw (...) poprzez wpisanie Zakładów (...) w W. jako wieczystego użytkownika gruntu i właściciela budynku. Zmiana ta wpisana została w dniu 30 sierpnia 1995 roku, zaś wpis uprawomocnił się w dniu 17 października 1995 roku.

W dniu 25 listopada 1998 roku sporządzony został akt założycielski spółki z o.o., zgodnie z którym Zakłady (...) w W. zawiązały spółkę pod nazwą Zakłady (...) sp. z o. o.

W dniu 21 grudnia 1998 roku do Sądu Rejonowego w Chełmnie Wydziału V Ksiąg Wieczystych, wpłynął wypis z umowy sporządzonej w formie aktu notarialnego, w której to Zakłady (...) w W. przeniosły na nowo utworzone Zakłady (...) sp. z o. o. prawo użytkowania wieczystego działki gruntu nr (...), położonej w C. przy ulicy (...) oraz własność budynków i budowli stanowiących odrębny od gruntu przedmiot własności wraz z wnioskiem o dokonanie w tym zakresie stosownego wpisu. Wpis ten został dokonany w dniu 30 stycznia 1999 roku.

Z kolei na wniosek z dnia 4 października 1999 roku została z księgi wieczystej Kw (...) odłączona działka nr (...) (powstała z podziału działki nr (...)). Założono dla niej nową księgę wieczystą Kw (...), w której jako właściciel wpisany został Skarb Państwa, zaś jako użytkownik wieczysty i właściciel budynków Zakłady (...) z siedzibą w C. z zaznaczeniem, że prawo użytkowania wieczystego przeniesiono z księgi wieczystej Kw (...). W dziale IV księgi wieczystej Kw (...) zaznaczono, że wpis dotyczący użytkowania wieczystego i prawa własności budynku stanowiącego odrębną własność obciążony jest hipoteką przymusową wpisaną w dniu 11 lipca 1995 roku na rzecz Zakładu (...) oddziału w G. w kwocie 73092,18 złotych z tytułu zaległych składek na ubezpieczenie społeczne plus należne odsetki za zwłokę, jako przeniesioną do współobciążenia z Kw (...). Aktualnie w/w księga wieczysta nosi numer (...).

Sąd I instancji zauważył, że przedmiotowa hipoteka przymusowa w kwocie 73092,18 złotych z tytułu zaległych składek na ubezpieczenie społeczne plus należne odsetki za zwłokę, została wpisana zgodnie z art. 33 i 35 ustawy z dnia 25 listopada 1986 roku o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Z 1989 roku, nr 24, poz.137). Zgodnie z art. 33 w/w ustawy do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne pracowników zobowiązane były zakłady pracy z własnych środków. Natomiast art. 35 owej ustawy wskazywał, że składki na ubezpieczenie społeczne pracowników oraz należności z tytułu odsetek za zwłokę nie opłacone w terminie podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Z kolei zgodnie z art. 1 a pkt 20 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Z 1991 roku, nr 36, poz.161), przez zobowiązanego rozumie się osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej albo osobę fizyczną, która nie wykonała w terminie obowiązku o charakterze pieniężnym lub obowiązku o charakterze niepieniężnym. Natomiast art. 69 powyższej ustawy wskazuje, że zobowiązanym może być także państwowa jednostka budżetowa.

Sąd I instancji wskazał, że Zakłady (...) w C. były jedynymi z zakładów przedsiębiorstwa działającego pod firmą Zakłady (...) w W.. Ponadto dla zakładów tych ustanowieni byli pełnomocnicy uprawnieni do dokonywania czynności prawnych w imieniu zakładu. Wszelkie powyższe okoliczności wskazują, że w dacie wystawienia tytułu wykonawczego będącego podstawą wpisu przedmiotowej hipoteki przymusowej Zakłady (...) w C. były zakładem pracy zobowiązanym do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne pracowników, a zatem w świetle obowiązujących uprzednio

uregulowań prawnych brak jest podstaw do uwzględnienia podnoszonego przez powoda zarzutu, jakoby wystawiony tytuł wykonawczy będący podstawą wpisu przedmiotowej hipoteki był wystawiony przeciwko nieistniejącemu podmiotowi, a tym samym, że nieważna jest również owa hipoteka.

Powyższy wyrok został zaskarżony przez powoda w całości.

Powód zarzucił mu naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o księgach wieczystych i hipotece, wskutek jego wadliwej wykładni, prowadzącej do oddalenia powództwa z tej przyczyny, że od wpisu przedmiotowej hipoteki nie została wniesiona rewizja. Ponadto skarżący zarzucił naruszenie przepisów postępowania, a to art. 233 § 1 k.p.c., poprzez wadliwą ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, przeprowadzoną z pominięciem zasad logicznego rozumowania, co w konsekwencji doprowadziło do wydania wadliwego rozstrzygnięcia, w szczególności co do kwestii utworzenia przedsiębiorstwa państwowego Zakłady (...) z siedzibą w W., które z datą utworzenia przejęły majątek, wierzytelności i zobowiązania połączonych przedsiębiorstw, w tym również Zakładu (...) z siedzibą w C., a prawidłowością tytułu wykonawczego będącego podstawą wpisu przedmiotowej hipoteki. Skarżący zarzucił również orzeczeniu sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na przyjęciu, że wystawiony przez (...) tytuł wykonawczy stanowił prawidłową podstawę wpisu hipoteki przymusowej. Powód podniósł także naruszenie art. 33 w zw. z art. 35 k.c. wskutek ich wadliwej wykładni skutkującej przyjęciem, że (...) mógł wystawić ważny tytuł wykonawczy przeciwko nieistniejącemu podmiotowi gospodarczemu. Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uzgodnienie treści księgi wieczystej KW nr (...) z rzeczywistym stanem prawnym zgodnie z żądaniem zgłoszonym w pozwie ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania w I i II instancji.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Odwoławczy ustalił i zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd II instancji przyjmuje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy jako własne.

Sąd Odwoławczy podziela również argumentację prawną, będącą podstawą zaskarżonego orzeczenia bez potrzeby jej powielania.

Należy zaakcentować to, że zgodnie z art. 460 § 1 k.p.c. zdolność sądową i procesową ma także pracodawca, chociażby nie posiadał osobowości prawnej. Jest to konsekwencją zdefiniowania pojęcia pracodawcy w art.3 kodeksu pracy. Pracodawca (niezależnie od tego, czy posiada osobowość prawną) pozostaje podmiotem praw i obowiązków wynikających ze stosunków prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, co zostało szczegółowo wyjaśnione w odniesieniu do przepisów z zakresu ubezpieczeń społecznych uzasadnieniu Sądu pierwszej instancji.

Z uwagi na powyższe, twierdzenia powoda jakoby tytuł wykonawczy będący podstawą wpisu przedmiotowej hipoteki przymusowej został wystawiony przeciwko podmiotowi nieistniejącemu, a tym samym, że jest on nieważny, uznać należy za bezzasadne.

Odnosząc się do podnoszonych przez powoda zarzutów, wskazać należy, że wbrew podnoszonym przez niego twierdzeniom, Sąd I instancji nie oddalił powództwa z tej przyczyny, iż wpis hipoteki nie został zaskarżony. Zawarte w uzasadnieniu wyroku stwierdzenie, iż „od wpisu hipoteki nie została wniesiona rewizja” stanowi jedynie poczynione przez ów Sąd spostrzeżenie. W kontekście w jakim zostało umiejscowione nie wynika jakoby stanowiło ono przesłankę oddalenia powództwa. Z kolei podnosząc zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. skarżący nie wskazał jakie to zasady logicznego rozumowania zostały przez Sąd I instancji naruszone. Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może bowiem stanowić skuteczną podstawę apelacji tylko wówczas, gdy dokonana przez Sąd I instancji ocena dowodów jest

nielogiczna, sprzeczna z zasadami doświadczenia życiowego, bądź też gdy Sąd pominie dowód przy ustalaniu stanu faktycznego, bądź też nie wskaże przyczyn dla których odmówił mu wiarygodności, co może doprowadzić do wniosku, że dokonana ocena dowodów nie jest wszechstronna. Według Sądu Odwoławczego, Sąd I instancji nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów w sposób, który uczyniłby ją dowolną, a tym samym nie naruszył art. 233 § 1 k.p.c.

Pozostałe postawione przez powoda zarzuty ogniskują się wokół kwestii ważności tytułu wykonawczego będącego podstawą wpisu przedmiotowej hipoteki przymusowej. Jak wykazano powyżej nie zasługują one na uwzględnienie, albowiem w niniejszej sprawie tytuł wykonawczy wystawiony został przeciwko zakładowi pracy, który zobowiązany był do uiszczenia składek na ubezpieczenie społeczne pracowników. Fakt dokonania fuzji przedsiębiorstw państwowych i utworzenia w jej wyniku nowego podmiotu nie sprawił, iż Zakład (...) w C. przestał być pracodawcą, z tym samym, że został od owej powinności zwolniony.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Odwoławczy oddalił apelację w myśl art.385 kpc .